

Aan: **Gemeente Amsterdam**
Afdeling vergunningverlening

Tel :
E-mail :
Website : www.periplus.nl

Datum	17 oktober 2022
Ref No.	22A023-01
Klant Ref	Oeverconstructie IJ-oever

Onderwerp: Briefrapport archeologisch onderzoek nieuwe oeverconstructie

Geachte heer/mevrouw,

Langs een deel van de IJ-oever, tussen het Johan van Hasseltkanaal en het Tolhuiskanaal is een nieuwe oeverconstructie (talud /damwand) gepland waarna de locatie tussen nieuwe oever en bestaande oever gevuld wordt met grond, zodat er land ontstaat.

Bestemmingsplanmatig heeft het plangebied een dubbelbestemming (waarde-archeologie cultuurhistorie waterbodems). In het kader van de omgevingsvergunning (bouwdeel) en de waterwet dient een uitspraak gedaan te worden over de archeologische verwachting.

De gemeente Amsterdam heeft Periplus Archeomare verzocht om aan de hand van historisch onderzoek en beschikbare meetgegevens een uitspraak te doen over de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden op de locatie. Periplus Archeomare BV heeft zich sinds 2005 gespecialiseerd in archeologisch onderzoek van de waterbodem en beschikt de vereiste actoren en BRL4000 certificaten om deze werkzaamheden te mogen uitvoeren.

Op basis van een beknopt historisch onderzoek en de analyse van beschikbare geofysische opnamen komen wij tot de volgende conclusies:

- Historische kaarten laten zien dat het in het plangebied natte condities heersen sinds de Romeinse Tijd, bouwhistorische waarden worden daarom niet verwacht. Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn geen archeologische vondsten bekend.
- Beschikbare DINO boringen rond het plangebied laten zien dat de waterbodem en onderliggende lagen tot NAP -18 meter voornamelijk bestaat uit geulopvulling van het Oer-IJ (klei en fijn zand). Mogelijke archeologische niveaus (bijvoorbeeld basisveen) zijn niet aanwezig.
- In de geofysische opnamen van de waterbodems zijn verschillende (recente) objecten zichtbaar, waaronder het wrak van een sloepje. Aan geen van deze objecten is een archeologische verwachting toegekend.

De onderbouwing voor deze conclusies is opgenomen in de bijlage.

Op basis van deze feiten en de uitgevoerde onderzoeken concluderen wij dat het plangebied geen archeologische waarde bevat en derhalve vanuit archeologisch oogpunt gezien vrij kan worden gegeven voor de geplande werkzaamheden.

Deze conclusie en advies worden onderschreven door het bureau Archeologie en Monumenten (BMA) van de gemeente Amsterdam.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd;

Met vriendelijke groet,

Senior KNA Archeoloog Waterbodems
Actorregister nr. 60294106
Periplus Archeomare B.V.

Bijlage: Onderzoeksgegevens plangebied

Afbeelding 1. Locatiekaart

<i>Provincie</i>	Noord-Holland
<i>Gemeente</i>	Amsterdam
<i>Toponiem</i>	IJ-oever tussen Tolhuiskanaal/Johan van Hasselkanaal
<i>Kaartblad</i>	25-O
<i>Coördinaten plangebied (in RD)</i>	Centrum X 121607 / Y 489909
<i>Oppervlakte plangebied</i>	1.5 ha
<i>Bevoegd gezag</i>	Gemeente Amsterdam
<i>Adviseur voor het bevoegd gezag</i>	BMA, Gemeente Amsterdam
<i>ARCHIS-zaaknummer (CIS-code)</i>	5300878100
<i>Periplus Archeomare –projectcode</i>	22A022-01
<i>Periode van uitvoering</i>	Oktober 2022
<i>Beheer en plaats documentatie</i>	Periplus Archeomare, Amsterdam

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

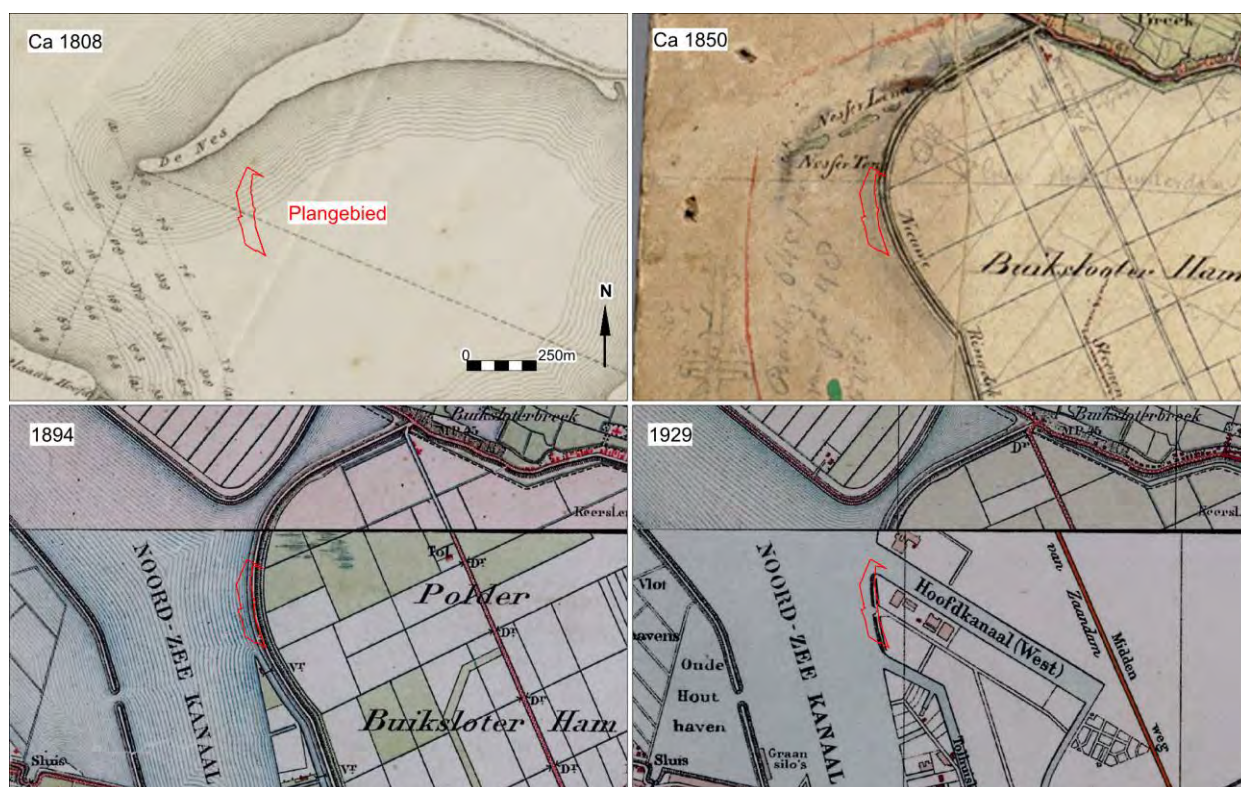
Historische situatie

Het plangebied ligt langs de IJ-oever tussen het Johan van Hasselkanaal en het Tolhuiskanaal. In het centrum ligt de steiger van het Distelwegveer. In het gebied zal een nieuwe oeverconstructie (talud/damwand) worden aangelegd. Vervolgens wordt het gebied tussen de nieuwe oever en bestaande oever gevuld met grond, zodat een landuitbreiding ontstaat.

Historisch gezien is het plangebied sinds de Romeinse Tijd / Middeleeuwen waterbodem. Direct ten noorden lag vroeger de smalle landtong de Nes (zie afbeelding 2, kaart 1808). Rond 1850 werd het gebied ten zuidoosten van deze landtong drooggelegd en ontstond de polder Buiksloterham.

Rond 1900 werd de polder bestemd voor havenindustrie, en in 1908 werd het Hoofdkanaal gegraven (nu het Johan van Hasselkanaal). In 1960 werd het Distelwegveer (verbinding met de Houthavens) aangelegd.

De volgende afbeelding toont het plangebied op verschillende historische kaarten.

Afbeelding 2. Het plangebied op verschillende historische kaarten

Archeologische beleids- en advieskaarten

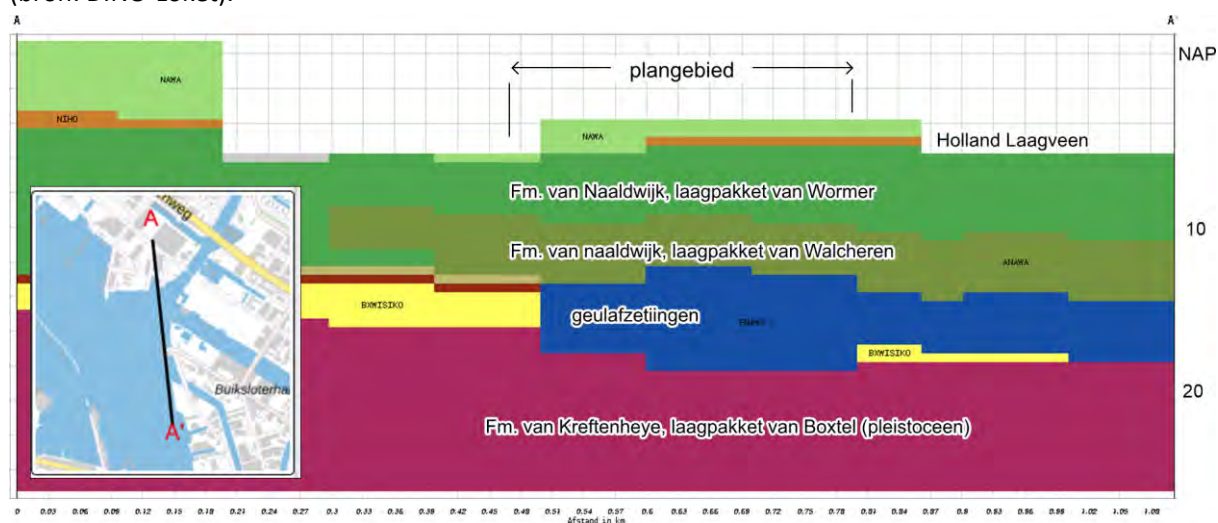
Voor het plangebied en omgeving bestaat (nog) geen specifieke archeologische beleids- en advieskaart. Wel zijn diverse interactieve digitale kaarten beschikbaar (De Oergeul, Cultuurhistorische waarden en de publiekskaart Archeologie), maar hierin is geen specifieke archeologische verwachting voor de waterbodem rondom het plangebied gedefinieerd.

Bekende archeologische vondsten

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen archeologische vondsten bekend. In de SonarReg database van Rijkswaterstaat zijn een aantal contacten geregistreerd in het aangrenzende Noordzeekanaal, maar deze liggen meer dan 300 meter ten westen van het plangebied.

Aardwetenschappelijke waarden

In het plangebied ligt het Pleistocene zand op een diepte van ca 16 meter NAP (zie afbeelding 3). Daarboven ligt een pakket fijne kleiige zanden (Formatie van Naaldwijk, laagpakketten van Walcheren en Wormer) die de opvulling van het Oer-IJ vormen. Aan de top van deze afzettingen ligt een dunne (<1m) laag Hollandveen (bron: DINO-Loket).

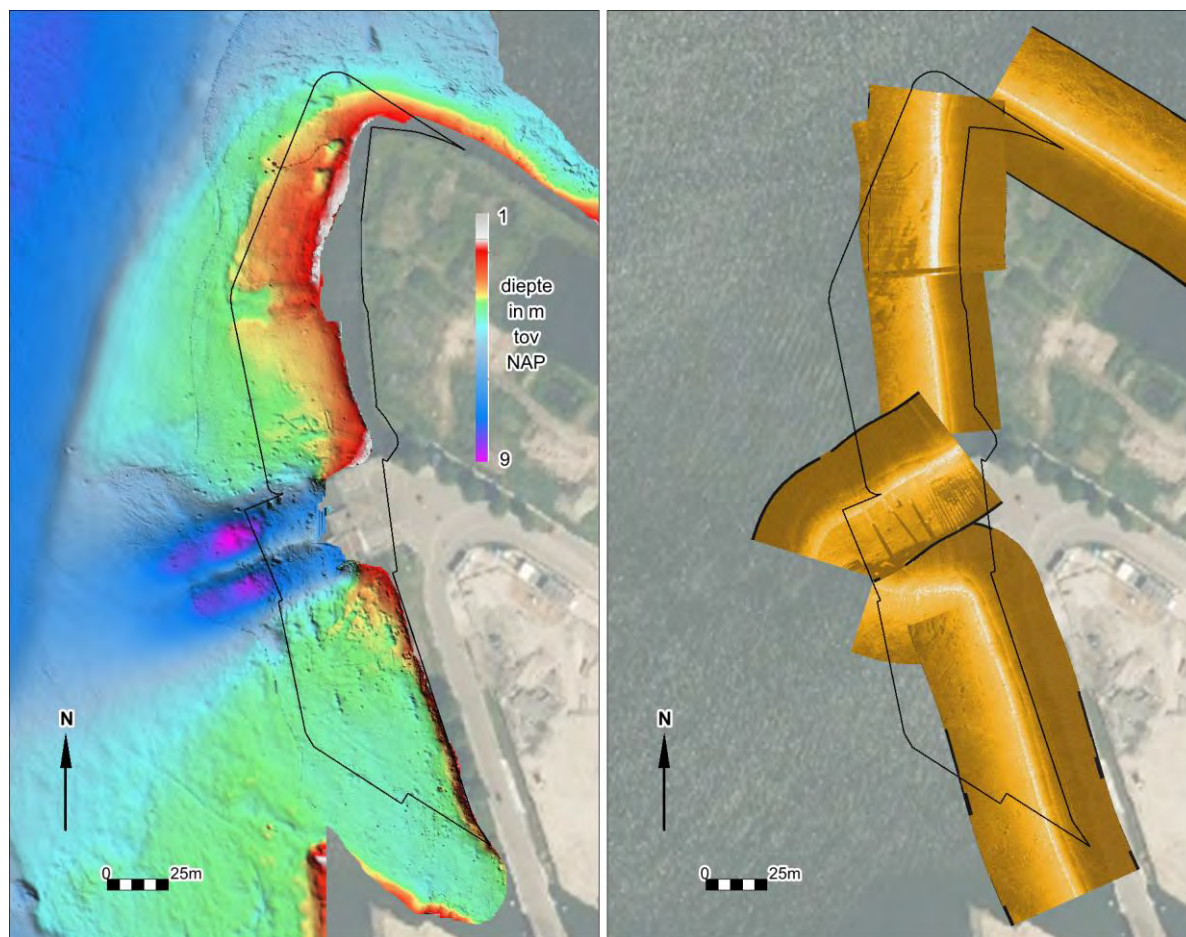

Afbeelding 3. Geologisch profiel door het plangebied (bron: Dinoloket)

In het gebied heersen natte condities sinds de Romeinse tijd. Bouwhistorische waarden worden daarom niet verwacht. Wel kunnen scheepswrakken en scheepvaartgerelateerde resten worden verwacht.

Beschikbare geofysische gegevens

Voor het plangebied zijn *side scan sonar*- en hoge resolutie *multibeam*opnamen beschikbaar van de waterbodem. Op de beelden zijn alle objecten en structuren aan het bodemoppervlak zichtbaar.

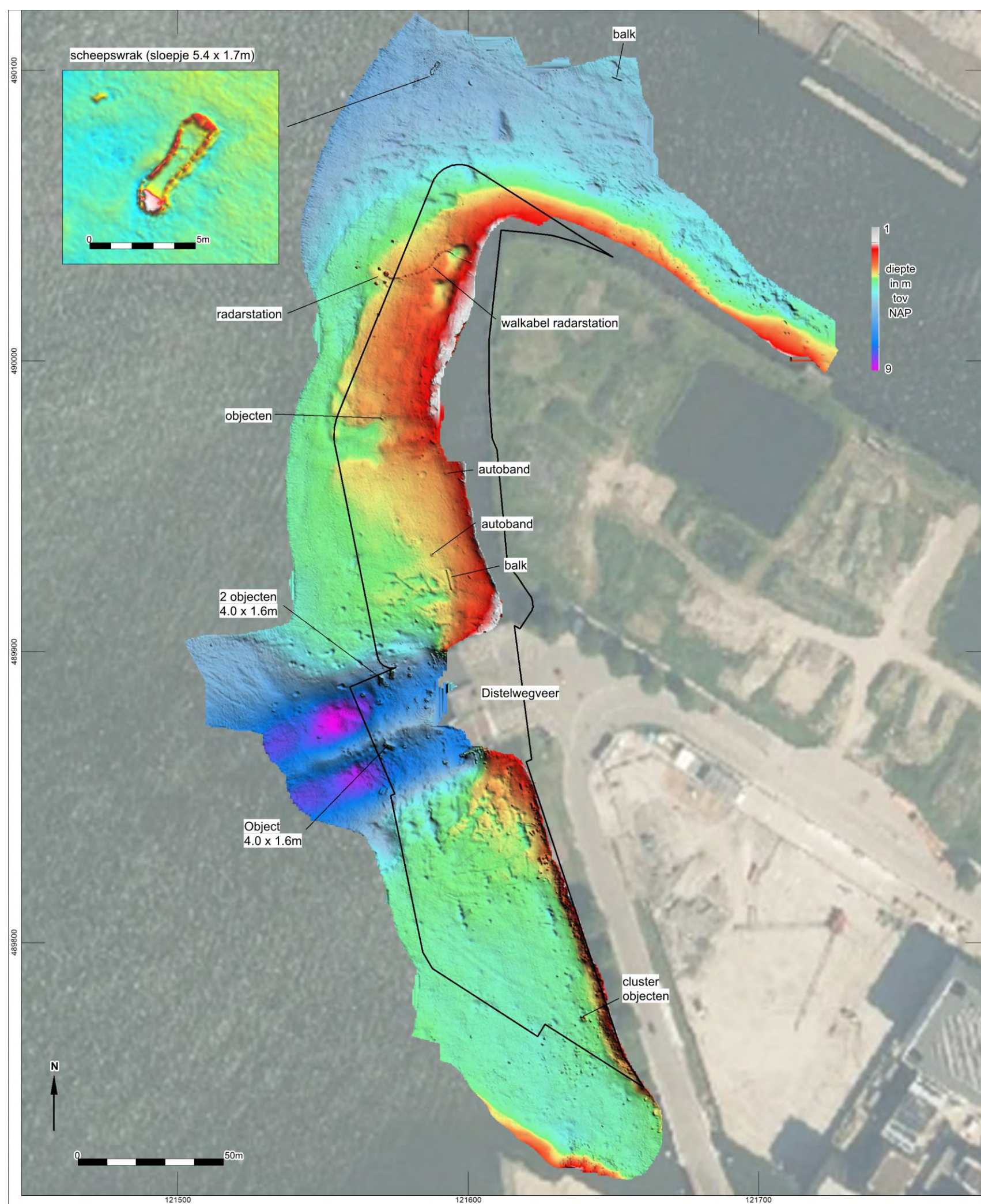

Afbeelding 4. Multibeamopnamen (links) en side scan sonaropnamen (rechts) van het plangebied

In de hoge resolutie (10 x 10 cm) multibeamopnamen zijn verschillende objecten zichtbaar (zie ook de grote afbeelding op de volgende bladzijde):

- Een wrak van een (recent) sloepje, 5.4 x 1.7 meter ten noorden van het plangebied.
- De kabel van het radarstation naar de wal.
- Diverse (recente) objecten (autobanden, puin).
- Drie grotere objecten (4.0 x 1.6 m) rondom de veersteiger, mogelijk gerelateerd aan het remmingwerk van de veersteiger (maar zijn mogelijk ook autowrakken op de kop).

Geen van de aangetroffen objecten heeft een archeologische verwachting.

Afbeelding 5. Detail multibeamopnamen van het plangebied